

Заклучения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 27 ноември 2012 г. относно насърчаването на укрепваща здравето физическа активност

(2012/С 393/07)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ,

1. КАТО ПРИПОМНЯТ ПОЛИТИЧЕСКИЯ КОНТЕКСТ НА ВЪПРОСА, ИЗЛОЖЕН В ПРИЛОЖЕНИЕТО, И ПО-СПЕЦИАЛНО:

1. Европейския работен план за спорта за периода 2011—2014 г. ⁽¹⁾, приет на 20 май 2011 г., в който укрепващата здравето физическа активност се посочва като приоритетна тема на сътрудничеството в областта на спорта на равнище ЕС и се създава експертна група по спорт, здраве и участие, натоварена със задачата да проучи начини за насърчаване на укрепващата здравето физическа активност и участието в масовия спорт;
2. изготвената от Комисията Бяла книга за спорта от 7 юли 2007 г. ⁽²⁾, в която се подчертава значението на физическата активност и се определя план за Комисията, която да предложи до края на 2008 г. насоки за физическата активност; и Съобщението на Комисията относно развиване на европейското измерение в спорта от 18 януари 2011 г. ⁽³⁾, в което се отчита, че спортът е основна съставна част на всяка обществена политика, целяща подобряване на физическата активност, и се отправя призив да продължи работата по изготвянето на национални насоки, в това число преглед и процес на координация;

2. КАТО ВЗЕМАТ ПОД ВНИМАНИЕ:

1. Насоките на ЕС за физическата активност, приветствани в заключенията на председателството след неофициалната среща на министрите на спорта от ЕС през ноември 2008 г., в които се поощрява прилагането на между-секторни политики за насърчаване на физическата активност сред цялото население независимо от социалното положение, възрастта, пола, расата, етническия произход и физическите способности ⁽⁴⁾;

3. КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, ЧЕ:

1. Неотдавна СЗО установи, че недостатъчната физическа активност се нарежда на четвърто място в световен план сред рисковите фактори за преждевременна смърт и заболявания ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ ОВ С 162, 1.6.2011 г., стр. 1.

⁽²⁾ Док. 11811/07 — COM(2007) 391 окончателен.

⁽³⁾ Док. 5597/11 — COM(2011) 12 окончателен.

⁽⁴⁾ Насоки на ЕС за физическата активност: http://ec.europa.eu/sport/library/documents/c1/eu-physical-activity-guidelines-2008_en.pdf. Заклучения на френското председателство относно спорта и здравето: http://ec.europa.eu/sport/library/documents/b21/ue08pfue_conclusions_presidence_definitives_en.pdf

⁽⁵⁾ Глобални препоръки относно физическата активност за здраве, СЗО, 2010 г.

2. Физическата активност е един от най-ефикасните начини за профилактика на незаразните болести и за борба със затлъстяването ⁽⁶⁾. Увеличават се и доказателствата за положителната връзка между физическите упражнения и психичното здраве и когнитивните процеси ⁽⁷⁾. Липсата на физическа активност има отрицателни последици не само за здравето на отделния човек, но и за здравните системи и икономиката като цяло поради значителните преки и косвени икономически разходи, свързани с липсата на физическа активност ⁽⁸⁾. Чрез благотворното си влияние по отношение на профилактиката, лечението и възстановяването физическата активност е полезна във всяка възраст и е от особено значение в контекста на застаряващото население в Европа и поддържането на високо качество на живот във всяка възраст.

3. Тъй като значението на укрепващата здравето физическа активност през целия живот се осъзнава все по-ясно, тя бива насърчавана все повече на различни нива и чрез различни стратегии, политики и програми. В някои държави членки бяха положени значителни усилия, за да се даде възможност на гражданите да станат по-активни физически и да бъдат поощрявани в тази посока. Кампаниите за повишаване на осведомеността, с които се популяризира физическата активност и в които участва спортният сектор, могат да бъдат полезно средство за достигане до гражданите.

4. Като цяло делът на граждани на ЕС, които достигат препоръчителните нива на физическа активност, не е нараснал през последните години; в някои страни нивата на физическа активност спадат ⁽⁹⁾. Високите понасяещем нива на липса на физическа активност предизвикват сериозна загриженост в ЕС и неговите държави членки както от здравна и социална, така и от икономическа гледна точка.

5. Ефективното насърчаване на физическата активност, което от своя страна да доведе до повишаване на нивото на физическа активност, трябва да стане с участието на различни сектори, както се посочва в точка б по-долу, в т.ч. спортния сектор, тъй като спортната дейност и масовият спорт са сред основните източници на физическа активност.

⁽⁶⁾ http://www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/global_health_risks/en/index.html

⁽⁷⁾ <http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>

⁽⁸⁾ СЗО Европа (2007 г.): Европейска рамка за насърчаване на физическата активност за здраве.

⁽⁹⁾ Европейска комисия: Специално издание на „Евробарометър“, 183-6 (декември 2003 г.), 246 (ноември 2006 г.), 213 (ноември 2004 г.) и 334 (март 2010 г.).

6. Насоките на ЕС за физическата активност представляват добра основа за насърчаване на междусекторни политики, целящи укрепването на физическата активност, по-специално в областта на спорта, здравето, образованието, околната среда, градоустройството и транспорта, като ръководят държавите членки в разработването на техните национални стратегии за укрепваща здравето физическа активност.
  7. Някои държави членки вече прилагат насоките или някои от принципите, заложили в тях, в собствените си национални политики и стратегии. Като цяло обаче между подходите на отделните държави членки има големи различия и предвиденото в насоките прилагане на политиките за укрепваща здравето физическа активност би могло допълнително да се подобри.
  8. В съответствие с мандата си експертната група по спорт, здраве и участие набеляза набор от препоръчителни мерки за конкретни аспекти на едно по-ефикасно насърчаване на укрепваща здравето физическа активност. Сред тях са ⁽¹⁾:
    - идеи за инициатива на ЕС за по-нататъшно прилагане в държавите членки на насоките на ЕС за физическата активност чрез гъвкава схема за мониторинг;
    - насоки за засилване на сътрудничеството между секторите на спорта и здравеопазването в държавите членки;
    - набор от принципи за това как физическата активност да допринесе за активния живот на възрастните хора в ЕС и неговите държави членки.
4. ПРИЗОВАВАТ ДЪРЖАВИТЕ — ЧЛЕНКИ НА ЕС:
1. Да продължат да напредват в разработването и прилагането на стратегии и междусекторни политики, целящи насърчаване на физическата активност, като вземат предвид насоките на ЕС за физическата активност или заложените в тях принципи.
  2. Да поощряват и подкрепят инициативи на съответните равнища за насърчаване на физическата активност в сектора на спорта, като например специфични указания за подобряване на предлагането на възможности за физическа активност в местните спортни клубове, специфични програми, въвеждани от спортните организации в даден спорт и чрез масовия спорт, или специфични акции във фитнес клубовете, които биха могли да се прилагат от спортното движение и фитнес сектора и да улеснят сътрудничеството с други сектори, особено в областта на образованието и здравеопазването.
3. Да насърчават включването на физическата активност в подкрепа на активния живот на възрастните хора в националните политики и схеми за финансиране на спорта и във връзка с това да разглеждат проекти за популяризиране на укрепващата здравето физическа активност сред възрастните хора, като същевременно отчитат различните равнища на функционална способност.
4. По целесъобразност и в съответствие с националната система на здравеопазване да насърчават по-тясно сътрудничество между спортния, здравния и други сектори, като вземат предвид добрите практики, разработени в някои държави членки.
5. Да обмислят провеждането на кампании за повишаване на осведомеността и предоставянето на информация на национално и местно равнище, за да насърчат интереса на гражданите към възприемането на по-активен начин на живот.
5. ПРИКАНВАТ ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО НА СЪВЕТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ СИ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ:
1. Да активизират сътрудничеството между онези области на политиката, които в съответствие с насоките на ЕС за физическата активност отговарят за насърчаване на физическата активност, а именно секторите на спорта, здравеопазването, образованието, околната среда, градоустройството и транспорта.
  2. Във връзка с Европейската година на активния живот на възрастните хора и солидарността между поколенията (2012 г.) да гарантират, че разработените от експертната група по спорт, здраве и участие принципи за физическа активност в подкрепа на активния живот на възрастните хора са взети предвид, когато това е уместно, в последващите действия от годината в политически план и в националния спорт по отношение на всички стратегии.
  3. Да подобрят научната основа на политиките, целящи да насърчават укрепваща здравето физическа активност и участието в спортна дейност в ЕС и неговите държави членки, като например включват физическата активност в Европейската статистическа програма за периода 2013—2017 г.
6. ПРИКАНВАТ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ:
1. Като отчита предишната работа в тази област, и по-специално насоките на ЕС за физическата активност, да направи предложение за препоръка на Съвета относно укрепващата здравето физическа активност и да обмисли включването на гъвкава рамка за мониторинг за оценяване на напредъка с помощта на ограничен набор от показатели, които да се основава във възможно най-голяма степен на наличните източници на данни, определени от експертната група по спорт, здраве и участие.
  2. Да прави редовни проучвания относно спорта и физическата активност и да вземе предвид изследванията, свързани с укрепващата здравето физическа активност, в бъдеща програма на ЕС за научни изследвания.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/sport/news/20120803-eu-xg-shp-fin-rpt_en.htm

3. Да насърчава и подкрепя обмена на добри практики в ЕС по отношение на укрепващата здравето физическа активност и участието в спортна дейност, наред с другото чрез подкрепа за проекти и чрез разпространяване на резултатите от тях по съответните европейски схеми и програми за финансиране. Обменът на добри практики би могъл да е свързан със:
- образование, информация и повишаване на обществената осведоменост на всички съответни равнища;
  - сътрудничество между съответните сектори на политиката и привличане на имащи отношение участници за изпълнение на съществуващите насоки;
  - ролята на спортното движение, по-специално клубовете и организациите за масов спорт;
  - успешни стратегии, политики и програми, включително резултати от оценяване;
- евентуални политически и законодателни мерки, които са доказали своята ефективност в борбата с липсата на физическа активност в отделните държави — членки на ЕС.
4. Да обмисли създаването на ежегодна европейска седмица на спорта (като отчита нейните финансови и организационни аспекти) като средство за насърчаване на физическата активност и участието в спортна дейност на всички равнища, като взема предвид подобни национални инициативи, и в сътрудничество със съответните спортни организации. Тази седмица следва да надгражда върху съществуващите кампании за повишаване на осведомеността, като отчита извлечените от тях поуки и им носи добавена стойност, и да използва направеното по свързани с въпроса проекти, финансирани по линия на подготвителното действие в областта на спорта през 2009 г., както и резултатите от проектите, финансирани чрез съответната покана за предложения по линия на подготвителното действие за 2012 г. за повишаване на осведомеността в спорта.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ

- Заключение на Съвета от 1—2 декември 2011 г. относно преодоляването на несъответствията в здравето в ЕС чрез съгласувани действия за насърчаване на модели на здравословен начин на живот ⁽¹⁾;
  - Бяла книга на Европейската комисия „Стратегия за Европа по отношение на храненето, наднорменото тегло и здравословните проблеми, свързани със затлъстяването“ ⁽²⁾;
  - Решение № 940/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2011 година относно Европейската година на активния живот на възрастните хора и солидарността между поколенията (2012 г.) ⁽³⁾, включително ролята на физическата активност в този контекст.
-

⁽¹⁾ Док. 16708/11.

⁽²⁾ Док. 9838/07 — СОМ(2007) 279 окончателен.

⁽³⁾ ОВ L 246, 23.9.2011 г., стр. 5.